

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากร สัตว์น้ำของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี นั้น เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่มุ่งเน้นถึงการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพ การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี เก็บข้อมูล การวิจัยด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) ในการศึกษา ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการศึกษา ดังนี้

1. หน่วยที่ใช้ในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

หน่วยที่ใช้ในการวิจัย

หน่วยที่ใช้ในการวิจัยเป็นปัจเจกบุคคล ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใน ศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี และผู้ประกอบการอาชีพด้านการจับสัตว์น้ำในพื้นที่เขต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการอาชีพด้านการจับสัตว์น้ำ (สำนักงานประมงจังหวัด, 2553) ในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จำนวน 600 คน และเจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติงานในศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 630 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรของทาโรยามานะ (Taro Yamane, 1988 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 284 – 285) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

N แทน ขนาดของประชากร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับร้อยละ 5

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{600}{1 + 600 (0.05)^2} \\ &= 244 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 244 คน

การสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ที่	กลุ่มประชากร	ประชากร (คน)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
1.	ผู้ประกอบการอาชีพด้านการจับสัตว์น้ำ	600	244
2.	เจ้าหน้าที่	30	30
	รวม	630	274

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ ประมงจังหวัดเพชรบุรี และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี
2. กำหนดกรอบแนวคิด และขอบเขตของเนื้อหาที่จะใช้เป็นคำถามในแบบสอบถามตลอดทั้งตัวแปรที่จะใช้ในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ในขั้นตอนที่ 2 และ 3 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบ โดยตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
5. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว จึงนำไปทำการปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบซ้ำทั้งฉบับอีกครั้งหนึ่ง จนกว่าแบบสอบถามทั้งฉบับจะผ่านการประเมินทุกข้อคำถาม
6. ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
7. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อให้แบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือ นั้น มีประสิทธิภาพโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 174) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการเท่ากับ .9649 และแบบสอบถามของประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำเท่ากับ .9386
8. ปรับปรุงแบบสอบถามแล้วพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) ที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่นำไปเก็บกับผู้ประกอบอาชีพด้านจับสัตว์น้ำ จำนวน 244 ฉบับ และส่วนที่เก็บกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี ซึ่งแต่ละส่วนประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และรายได้ ของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามเป็นแบบคำถามปลายปิด (Close Ended Question) โดยให้เลือกตอบตามข้อความที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบการบริหาร ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านทักษะการบริหาร และด้านค่านิยมร่วม มีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Ratio Scale) 5 ระดับ โดยยึดเกณฑ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของ ลิเคิร์ท (ยูทช ไกรวรรณ, 2550 : 46) ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	5
มาก	หมายถึง	4
ปานกลาง	หมายถึง	3
น้อย	หมายถึง	2
น้อยที่สุด	หมายถึง	1

กำหนดความหมายของระดับค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของเบสต์และคานัน (Best & Kahn, 1989 อ้างถึงใน วิราพร พงษ์อาจารย์, 2542 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ด้านการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ด้านการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน และด้านการเสริมและสร้างจิตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ มีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Ratio Scale) 5 ระดับ โดยยึดเกณฑ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของ ลิเคิร์ท (ยูทช ไกรวรรณ, 2550 : 46) ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	5
มาก	หมายถึง	4
ปานกลาง	หมายถึง	3
น้อย	หมายถึง	2
น้อยที่สุด	หมายถึง	1

กำหนดความหมายของระดับค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของเบสต์และคานน์ (Best & Kahn, 1989 อ้างถึงใน วิราพร พงษ์อาจารย์, 2542 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร สัตว์น้ำ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเพื่อสอบถามถึงปัจจัยความสำเร็จที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำ เพชรบุรี ซึ่งนำไปสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหาร จำนวน 5 คน โดยมีข้อคำถาม จำนวน 2 ตอน คือ คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และคำถามเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่ได้ออกแบบไว้แล้วดังนี้

1.1 แบบสอบถามในส่วนของผู้ประกอบอาชีพด้านการจับสัตว์น้ำ ผู้วิจัยเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 1 – 7 ตุลาคม 2553 เวลา 09.00 – 17.00 น.

1.2 แบบสอบถามในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์ สัตว์น้ำเพชรบุรี เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 8 – 11 ตุลาคม 2553 เวลา 08.30 – 16.30 น.

1.3 ผู้วิจัยติดต่อประมงจังหวัดเพชรบุรี เพื่อขอสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ ออกแบบไว้ โดยนัดสัมภาษณ์ในวันที่ 12 ตุลาคม 2553 เวลา 13.30 – 14.30 น.

1.4 ผู้วิจัยนัดสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์ สัตว์น้ำระหว่างวันที่ 13 – 15 ตุลาคม 2553 เวลา 13.30 – 16.00 น.

2. นำแบบสอบถามที่เป็นข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ผ่านการตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ความเรียบร้อย ความถูกต้องไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง

3. นำบทสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูล และเรียบเรียงประเด็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์จากแบบสอบถาม ในแต่ละตอนทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ตามลักษณะ ของข้อมูล ดังนี้

2.1 บัญชีส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนับความถี่ และหาค่า ร้อยละ (Percentage)

2.2 บัญชีความสำเร็จในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 เปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของ ศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี จำแนกตามบัญชีส่วนบุคคลของผู้ประกอบอาชีพด้าน การจับสัตว์น้ำ ด้วยค่า (t-test) และ One – Way ANOVA กรณีที่พบความแตกต่างได้ทดสอบความ แตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05

2.4 วิเคราะห์อำนาจการทำนายของปัจจัยความสำเร็จที่มีผลต่อประสิทธิภาพการ บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา(Content Analysis)